

LUND OCH TROLLHÄTTAN INSPIRERAR MED HÅLLBARA TRANSPORTER

2016-01-12

Av: WWF – Bridging the gap

Vi har antagit utmaningen. Lund har varit med i [Earth Hour City Challenge](#) en gång tidigare, för Trollhättan är det första gången. För båda städerna är transporter det område där de har störst utmaningar utifrån årets tema "Bridging the Gap". De ser goda möjligheter att sprida lärdomarna av sitt arbete via Världsnaturfondens WWFs internationella utmaning.

– Inte bara i Sverige utan världen över pågår ett intensivt arbete för att skapa hållbara mobilitetslösningar. Mobilitet är en nyckelfråga för hållbar stadsutveckling, Genom att tänka integrerat på hållbar mobilitet bäddar vi för positiva effekter inte bara för klimat och miljö, utan i högsta grad även socialt och ekonomiskt. Tänk en stad som inte bara minimerat utsläppen utan också dämpat buller, undanröjt trängsel, minskat trafikolyckorna och inte minst skapat fysiskt utrymme för människor och mötesplatser i stadsmiljön, säger WWFs Sabina Andrén, programsamordnare för Earth Hour City Challenge (EHCC).

Två städer som arbetar fokuserat med mobilitetslösningar är Lund och Trollhättan.

Trollhättan satsar på biogas- och elfordon

– För att minska de utsläpp som sker lokalt i Trollhättan behöver vi göra förnyelsebara drivmedel mer tillgängliga och få fler att välja kollektivtrafik och cykel. Vi har tillgång till mycket biodrivmedel tack vare att vårt [energibolag](#) är duktigt på biogas, så det finns goda förutsättningar för att vi ska vara en föregångskommun, säger Johan Andersson, Energisamordnare.

Trollhättan har 55 000 invånare varav 45 000 bor i tätorten. Det är en industri- och arbetarstad med bra kollektivtrafik till viktiga målpunkter i regionen. Som anledning att vara med i år nämner de att det finns lärdomar i att se hur man rapporterar till EHCC, att de vill få ännu bättre omvärldsbevakning och att de vill synas som miljökommun.

– Vi har en relativt ny [trafikstrategi](#). Idag står bilåkningen för cirka 50 % av transportererna inom kommunen. Vi försöker få in mer cykel, kollektivtrafik och gång. Vi vill komplettera biogasfordon med elfordon för att få bort de fossila drivmedlen. Fordon som används eller är placerade där det är svårt att nyttja vår infrastruktur för biogas är prioriterade. Vi arbetar på en fordonsstrategi som verksamheterna kan ha som stöd för att välja "rätt" fordon.

I Trafikstrategin anges bland annat att stadens Resecentrum ska utvecklas som en knutpunkt för kollektivtrafiken och att man ska verka för goda tågförbindelser även utanför arbetspendlingstider som gynnar fritidsresandet. Förutom transporter ska Trollhättan fokusera på allmän energieffektivisering under 2016.

– Energiplanen är det strategiska dokument vi anser är det viktigaste för oss att jobba med för "Bridging the gap", men för en bättre helhetsbild bör Energiplanen kopplas ihop vårt arbete med avfallsplanen och med planen för

livsmedelshantering med mera, berättar Johan Andersson.



Foto: Johan Andersson

2016 fyller Trollhättan 100 år och Trollhättans biogas firar 20-årsjubileum.

– Vi vill vara en inspiratör. Att tillverka och använda biogas som fordonsbränsle är något vi är stolta över och som vi gärna inspirerar andra med, från lokalt till globalt. Vi är med i flera nätverk, däribland SERN, där vi just nu tittar på incitament för skolelever att hjälpa fastighetsägarna att spara energi i projektet [50/50](#).

Lund bra på systemperspektiv

Lund är en universitetsstad där cyklande studenter dominerar gatubilden under terminerna. Här bor 116 000 personer, varav 87 000 i tätorten. En viktig anledning till att de valde att vara med i Earth Hour City Challenge i år var aktualiteten tack vare COP 21. Lund förväntar sig att få spridning till andra delar i världen för några av sina spännande lösningar, till exempel hur de jobbar med hela transportsystemet.

– Vårt mål till 2020 är en halvering av [utsläppen i Lund](#) jämfört med 1990. Då har vi ändå haft en stor befolkningstillväxt. Vi ser Lund som en föregångare i Sverige på så kallad *decoupling*, där tillväxten har ökat utan att klimatutsläppen ökat. Under den här tiden har Lunds ekonomi tredubblats samtidigt som utsläppen har minskat med mer än EUs mål till 2020. 2013 hade vi minskat med 28 procent. Jag tror att det beror på att vi är en kunskapsstad och att det finns en samverkan mellan olika aktörer i Lund, säger Linda Birkedal, klimatstrateg.

Som främsta styrka i sitt miljö- och klimatarbete anger Linda Birkedal att Lund är bra på systemperspektiv och på att ta helhetsgrepp, både vad gäller transportsystem och uppvärmning. [LundaMaTs](#) – är Lunds strategi för ett hållbart transportsystem där "MaTs" står för Miljöanpassat Transport System.

– Framöver satsar vi inom LundaMaTs främst på sex identifierade lokala utmaningar för ett hållbart transportsystem, bland annat stadens snabba tillväxt och regional samverkan. Vi vill också utveckla arbetet för att elektrifiera stadens transportsystem. Vi ligger i toppen i Sverige på hållbara transporter enligt [SHIFT2014](#) och [SHIFT 2015](#). Vi planerar även för en koldioxidavgift och klimatfond.

Syftet med klimatfonden är att öka möjligheterna att uppnå kommunens klimatmål.

Arbetet med avgiften och fonden har samordnats med en utredning om ett system för klimatkompensation av tjänsteresor i kommunen.

Linda Birkedal menar att Lund har en viktig roll att spela i Sverige bland annat som värdkommun för [Klimatkommunerna](#). Men även internationellt, där Lund bland annat är en aktiv part inom [Borgmästaravtalet](#) och ett av tre demonstrationsområden i Smart Cities projektet [Cityfied](#). Cityfied arbetar mycket med spridning av resultat och har 45 följarstäder spridda över Europa.

– Vi har ett antal vänorter där vi har utbyte på området. Viktigast ur detta perspektiv är kanske Zarbze i Polen, som gått från att vara en av de smutsigaste och mest kolberoende städerna i Europa till att vara ett föregångsexempel på grön

omställning, till stor del med Lund som förebild. Även med våra nordiska vänorter har vi utbyte på området, liksom med Greifswald i Tyskland. I det senare fallet konkretiserades det i projektet [Twin Town Climate](#), med flera deltagande städer från bland annat Polen och Baltikum.

Städer i nord och syd för hållbar mobilitet

I WWFs globala inventering [Urban solutions for a living planet](#) med över 100 lärande exempel är mobilitet ett av 13 teman.

[Zürich](#) i Schweiz är världsledande i arbetet för hållbara transporter tack vare bland annat utmärkt samordningsarbete och lägre taxor på spårvagnar och bussar. Staden har gjort det avsevärt svårare att parkera och har nu Europas högsta kollektivtrafikanvändning per capita med en dominerande inpendling till staden med tåg.

I staden [Montería](#) i Colombia har det lokala bussbolaget börjat använda trehjuliga motorcyklar med kvinnliga förare för att erbjuda transport mellan hemmet och dess bussystem, så kallade Yipi. Positiva bieffekter är att Yipis skapar arbetstillfällen, trygga transporter för kvinnor och ökad jämställdhet. Man beställer dem via sms eller ett telefonsamtal och blir hämtad inom fem minuter.